

TSPAKB TÜRKİYE SERMAYE PİYASASI
ARACI KURULUŞLARI BİRLİĞİ

ARACI KURULUŞLAR BİRLİĞİ FAALİYETLERİ

Aralık 2003

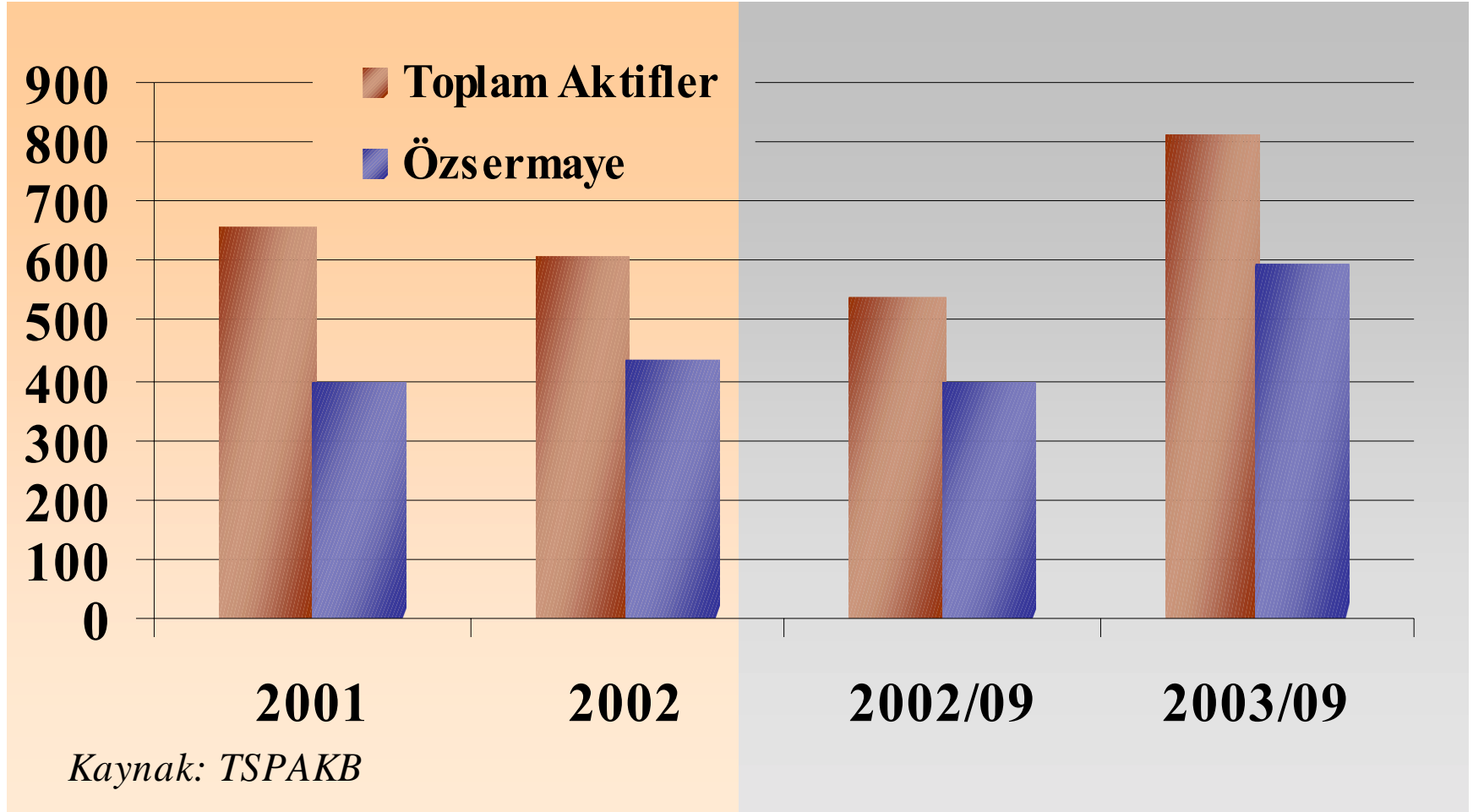
Kısaca “TSPAKB”

- ✓ Nisan 2001’de faaliyete geçmiştir.
- ✓ Özdüzenleyici bir meslek kuruluşudur.
- ✓ Kamu tüzel kişiliğini haizdir.
- ✓ Birliğin üyeleri sermaye piyasasında faaliyet gösteren aracı kurum ve bankalardır.
- ✓ Birliğin halen 119’u aracı kurum ve 44’ü banka olmak üzere toplam 163 üyesi vardır.

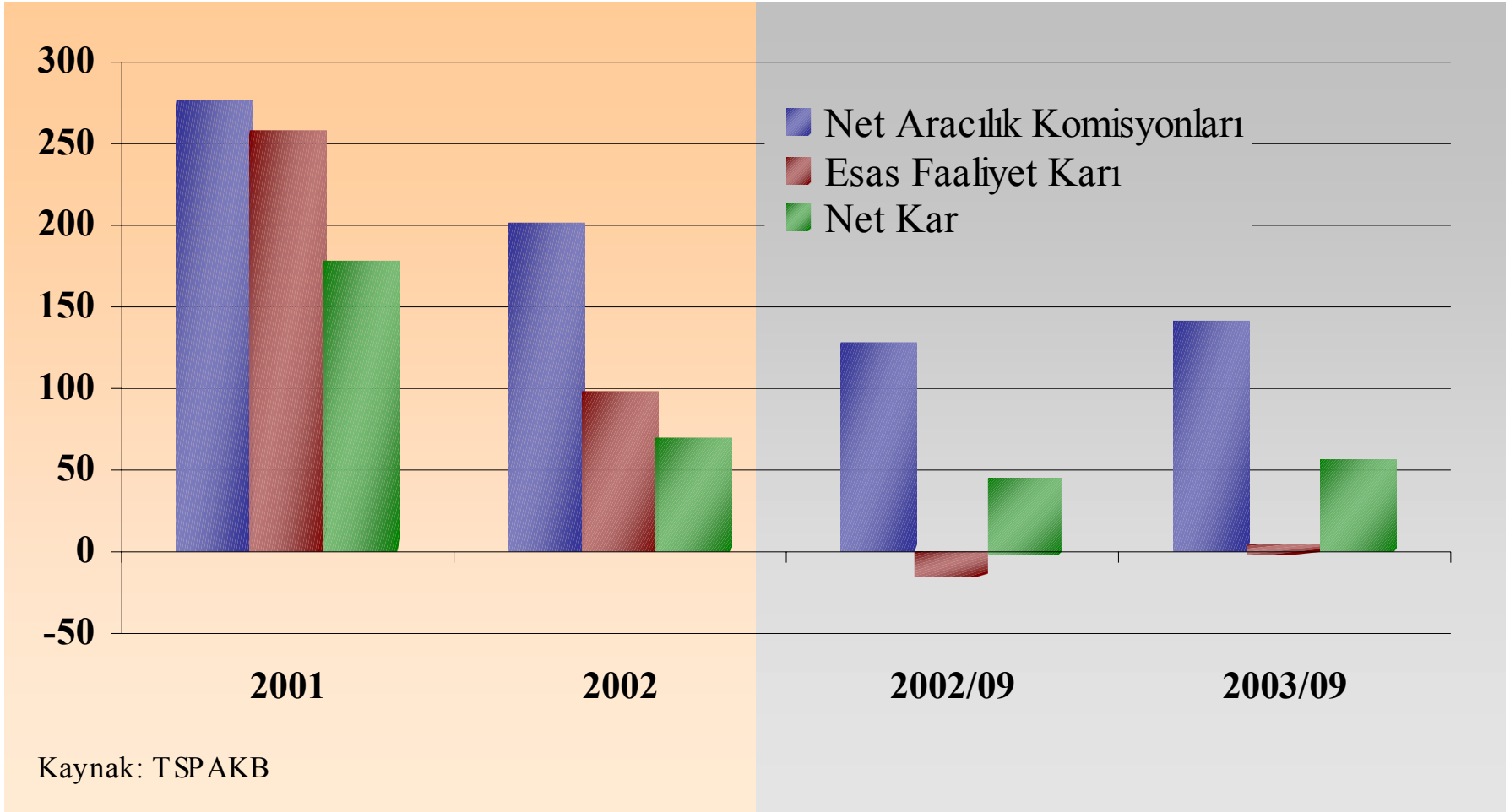
Türkiye Sermaye Piyasası'nda...

- ✓ 44 banka, 119 aracı kurum faaliyet göstermektedir.
- ✓ Aracı kurumlarda 6.135 nitelikli personel görev yapmaktadır.
- ✓ Yurtçapında yaygın 4.200 şubeden 1.200.000 yatırımcıya hizmet sunulmaktadır.
- ✓ Aracı kurumların toplam aktif büyüklüğü 800 milyon \$'a, özsermayeleri 600 milyon \$'a ulaşmıştır.

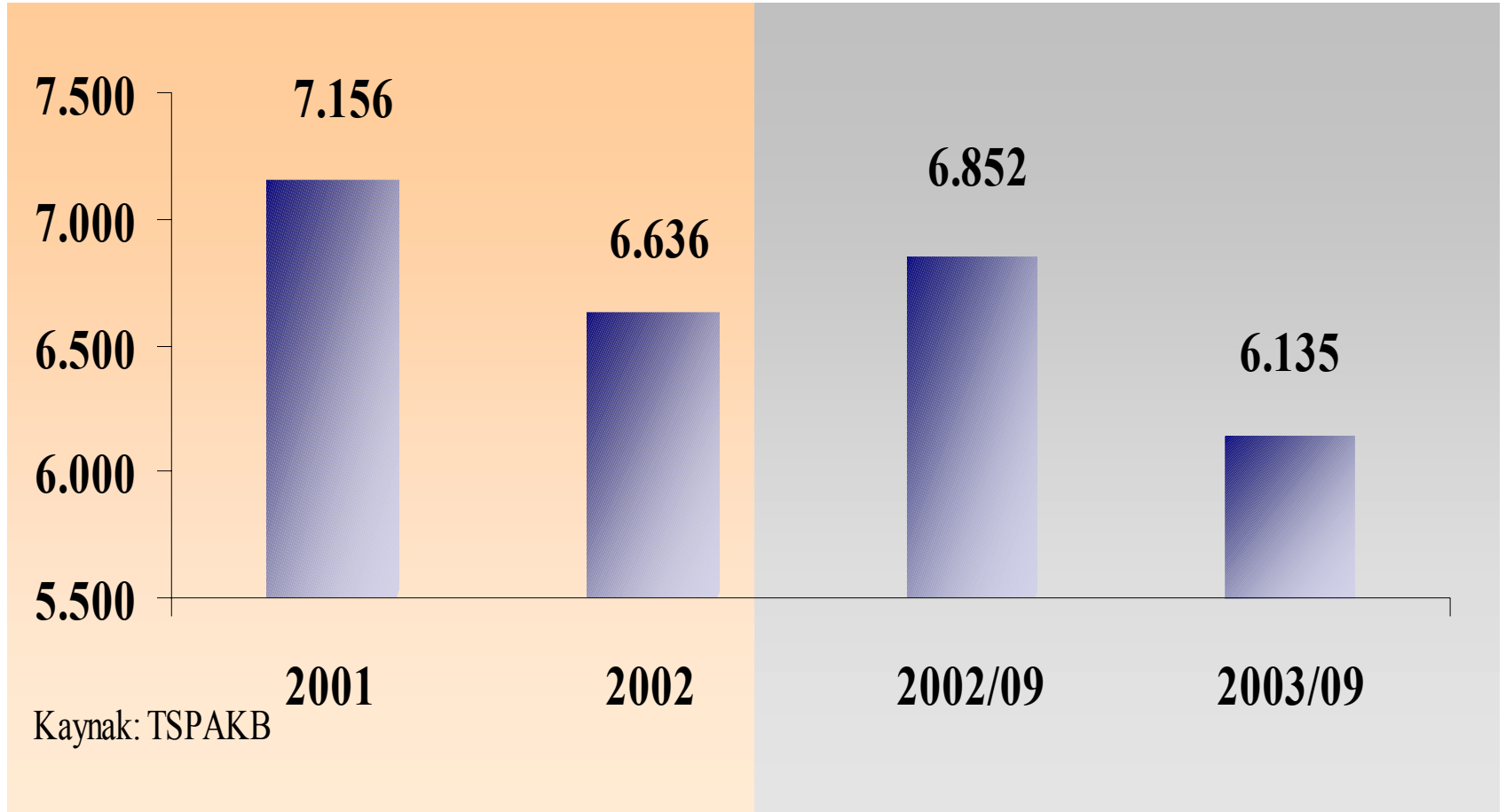
Aracı Kurumların Bilanço Yapısı (mn.\$)

Aracı Kurumların Gelir Tablosu (mn.\$)

Aracı Kurumların Personel Sayısı

TSPAKB'nin Amaçları

- ✓ Sermaye piyasasının ve aracılık faaliyetlerinin geliştirilmesi,
- ✓ Birlik üyelerinin dayanışma, gerekli özen ve disiplin içinde çalışmalarının sağlanması,
- ✓ Haksız rekabetin önlenmesi,
- ✓ Mesleki konularda üyelerin aydınlatılması.

TSPAKB'nin Görev ve Yetkileri

- ✓ Meslek kurallarını oluşturmak,
- ✓ Mesleki düzenlemeler yapmak,
- ✓ Mesleki dayanışmayı sağlamak,
- ✓ Haksız rekabeti önlemek,
- ✓ Araştırmalar yapmak,
- ✓ Eğitim faaliyetlerinde bulunmak,
- ✓ Uyuşmazlıkların çözümüne yardımcı olmak,
- ✓ Benzeri yurtdışı kuruluşlarla işbirliği yapmak.

TSPAKB'nin Misyonu

“Çalışanları en üst derecede mesleki bilgi ile donatılmış, etik değerlere bağlı, rekabeti yatırımcılara daha kaliteli ürün ve hizmet sunumu şeklinde algılayan ve saygınlığına önem veren bir meslek mensupları kitlesi oluşturmak; sermaye piyasasını geliştirmek ve bu yolla ülkenin kalkınmasına katkıda bulunmaktır.”

TSPAKB Yönetim Kurulu

Müslüm DEMİRBİLEK
Başkan

Halis ERENOĞLU
Başkan Vekili

T. Metin AYIŞIK
Üye

K. Attila KÖKSAL
Üye

Alp TEKİNCE
Üye

Y. Ziya TOPRAK
Üye

Selim ÜNVER
Üye

TSPAKB Denetleme Kurulu

Oktay AYDIN
Üye

F. Türkay OKTAY
Üye

Pamir SEZENER
Üye

TSPAKB Organizasyon Yapısı

TSPAKB Faaliyetleri

- ✓ **Mevzuat Çalışmaları**
- ✓ **Araştırma ve Yayın Faaliyetleri**
- ✓ **Eğitim ve Tanıtım Faaliyetleri**
- ✓ **Lisanslama ve Sicil Tutma Faaliyetleri**
- ✓ **Uluslararası Faaliyetler**
- ✓ **Denetim Faaliyetleri**

TSPAKB Faaliyetleri (devam)

- ✓ **Yatırımcı Başvuruları**
- ✓ **Sermaye Piyasası Kurumlarına Yatırımlar**
- ✓ **Çalışma Grup ve Platformları**
- ✓ **Üye Toplantıları ve Üye Sorunlarının Tespit ve Çözümüne Yönelik Çalışmalar**

Mevzuat alışmaları

- ✓ **TSPAKB Meslek Kuralları**
- ✓ **TSPAKB Disiplin Yönetmeliđi**
- ✓ **TSPAKB Tahkim Kuralları**
- ✓ **Sermaye Piyasası Mevzuatına Yönelik Görüş Oluřturma alışmaları**

Araştırma ve Yayın Faaliyetleri

- ✓ **Sektörel Veri Bankası**
- ✓ **Yıllık Yayınlar**
 - **Türkiye Sermaye Piyasası – 2001**
 - **Türkiye Sermaye Piyasası – 2002**
- ✓ **Aylık Bülten: “e-birlik”**
- ✓ **Kitaplar**

Eğitim ve Tanıtım Faaliyetleri

- ✓ **Lisanslama Eđitimleri**
 - **Temel Düzey Lisanslama Sınavlarına yönelik toplam 48,**
 - **İleri Düzey Lisanslama Sınavlarına yönelik toplam 32**

adet eğitim düzenlemiş; toplam 2.424 kişi katılmıştır.
- ✓ **Lisanslama Dışı Eđitimler**

Eğitim ve Tanıtım Faaliyetleri (devam)

✓ Konferans, Panel ve Seminerler

- Türk Sermaye Piyasasında Mesleki/Etik Kurallar & Yatırımcı Hakları Paneli
- Sermaye Piyasasının Geliştirilmesinde Vergi Politikalarının Paneli
- Aracı Kurumlarda Emir Alımı ve Tasfiyesine İlişkin Süreçler Semineri
- Reel Sektörün Finansmanında Sermaye Piyasasının Rolü Konferansı
- Borsaların Ekonomideki Yeri ve Globalleşme Sürecinde Yeniden Yapılandırılmaları Paneli

Lisanslama ve Sicil Tutma Faaliyetleri

- ✓ İlk 2002 Eylül ayında olmak üzere gerçekleştirilen 4 Sınavda;
 - 2.027 kişi Temel Düzey
 - 1.100 kişi İleri Düzey
 - 113 kişi Türev Araçlar
 - 450 kişi Takas ve Operasyon
 - 67 kişi Değerleme Uzmanlığıolmak üzere toplam 3.757 kişi Lisans Belgesi almaya hak kazanmıştır.
- ✓ Lisanslama ve Sicil Tutma faaliyetlerimiz 2003 yılı Şubat ayından itibaren başlatılmıştır.

Lisanslama ve Sicil Tutma Faaliyetleri

- ✓ Düzenlenen lisanslama sınavlarında başarılı olan adayların sicil bilgileri Birliğimizce tutulmakta ve lisans belgeleri verilmektedir. Birliğimize ulaşan 975 lisans başvurusundan 650 adeti sonuçlandırılmıştır.
- ✓ Aracı kuruluşlarda, portföy yönetim şirketlerinde, yatırım ortaklıkları ve fonları ile gayrimenkul değerlendirme şirketlerinde çalışan idari personel dışındaki tüm personelin sicil bilgileri Birliğimizce izlenmektedir.

Uluslararası Faaliyetler

- ✓ Özellikle Dođu Avrupa ülkeleri arasındaki ekonomi ve sermaye piyasası alanındaki işbirliği çalışmalarını geliştirmek üzere kurulan SECI girişimi bünyesinde, Yunanistan, İsrail ve Türkiye arasındaki işbirliği çalışmalarında Birliğimiz aktif olarak rol almaktadır.
- ✓ Birliğimiz Ekim 2003'te Uluslararası Menkul Kıymet Düzenleyicileri Birliği olan IOSCO'ya üye olmuştur.

Uluslararası Faaliyetler (devam)

- ✓ **Türkiye sermaye piyasası hakkında bilgi almak üzere ülkemizi ziyarete gelen çeşitli delegasyonlara piyasamızı ve Birliğimizi tanıtan sunumlar yapılmaktadır.**
- ✓ **Yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızı bilgilendirmeye yönelik olarak düzenlenen Yatırımcı Bilgilendirme Toplantılarına Birliğimiz aktif olarak katılmaktadır.**

Üye Toplantıları

Birliğimiz, sermaye piyasası sorunlarının belirlenmesi için üyeleriyle yakın işbirliği ve sürekli diyalog içerisinde bulunma prensibinden hareketle 2001 yılında 3, 2002 yılında 2 ve 2003 yılında 3 üye toplantısı düzenlemiştir.

Üye toplantılarında dile getirilen sorunlar ve öneriler Birlik görüşü olarak ilgili mercilere iletilmektedir.

Çalışma Grup ve Platformları

Sektörümüzün öncelikli konularında yoğunlaşmak üzere Birliğimiz bünyesinde;

- Sermaye Piyasasında Güven Unsurunun Pekiştirilmesine Yönelik Çalışma Platformu,
 - KOBİ'lerin Finansmanı Çalışma Platformu,
 - Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasaları Çalışma Platformu,
 - Vergi ve Teşvik Çalışma Grubu,
 - Borsaların Özelleştirilmesi Çalışma Grubu,
 - Haksız Rekabeti Önlemeye İlişkin Çalışma Grubu
- oluşturulmuştur.

Çalışma Grup ve Platformları (devam)

Birliğimiz bünyesinde faaliyetlerini yürüten Çalışma Grup ve Platformlarının tamamlanan raporları Birlik üyelerine ve kamuoyuna sunulmuştur.

Sektörün öncelikli sorunları üzerinde yoğunlaşan raporlar tüm ilgili karar mercilerine iletilmiştir.

Sermaye Piyasasında Güven

- ✓ TMSF'na devredilen halka açık bankaların küçük hissedarlarının el konulan hisse senetleri sorununa hukuk çerçevesinde çözüm bulunmalıdır.
- ✓ Bundan sonraki uygulamalarda benzer yeni sorunların doğmaması için Bankalar Kanununun 14. Maddesi yeniden düzenlenmelidir.
- ✓ İmtiyaz hakkına istinaden faaliyet gösteren ÇEAŞ, KEPEZ ve AKTAŞ şirketlerinin kamu yararı gözetilmek suretiyle imtiyaz haklarının ortadan kaldırılması nedeniyle mağdur edilen hissedarların sorununa çözüm bulunması amacıyla Çalışma Grubumuzca hazırlanan Kanun Tasarısı taslağı hayata geçirilmelidir.

Sermaye Piyasasında Güven

Takas ve Saklama

- ✓ AB normlarına uygun olarak takası garanti eden sistemlerin kurulması,
- ✓ MKK'nın etkinliğinin artırılması ve kaydi sistemin geliştirilerek saklama hizmetinin aracı kurumlar yerine MKK tarafından verilmesi,
- ✓ DİBS'ler de dahil olmak üzere tüm menkul kıymetlerde yatırımcı ismine saklama sistemine geçilmesi,
- ✓ Sistem değişiklikleri yapılırken maliyetlerin artmaması ve piyasanın etkinliğinin bozulmaması, sağlanmalıdır.

KOBİ'lerin Finansmanı

✓ AB KOBİ tanımı;

	Çalışan	Ciro	Aktif
Orta	100-250	7-40 mn €	5-27 mn €
Küçük	<100	<7 mn €	<5 mn €

✓ İMKB'de 219 şirket finans dışı sektörlerde faaliyet göstermektedir. AB ciro kriterine göre İMKB'de;

Orta ölçekli şirket sayısı : 75

Küçük ölçekli şirket sayısı : 22

✓ İMKB'deki şirketlerin %44'ü KOBİ'dir.

KOBİ'lerin Finansmanı (devam)

- ✓ KOBİ'ler doğrudan halka açılarak sermaye piyasasından fon sağlayabilmektedirler. İMKB'nin İkinci Ulusal Pazarı ile Yeni Şirketler Pazarına kote olarak İMKB'nin KOBİ pazarlarında işlem görebilmektedirler.
- ✓ Ayrı bir KOBİ borsasına ihtiyaç olmadığı konusunda görüş birliği sağlanmıştır. Nitekim, Nasdaq Europe, Mesdaq (Malezya) ve Rasdaq (Romanya) gibi uluslararası örnekler de ayrı bir KOBİ borsası şeklinde yapılanmaların genelde başarısız olduğunu göstermektedir.

KOBİ'lerin Finansmanı (devam)

- ✓ **KOBİ'lerin finansmanında Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklıkları ve Şirketleri gibi toplulaştırılmış büyük ölçekli kurumların çok önemli rol oynayabileceği düşünülmektedir.**
- ✓ **Birliğin alternatif bir borsa olarak kabul ettiği ve yalnızca orta ölçekli şirketlere değil tüm şirketlere hizmet veren, ulusal niteliğe sahip bir Borsa Dışı Teşkilatlanmış Piyasanın kuruluşunu gerçekleştirebileceği de düşünülmektedir.**

Aracılık Maliyetleri

Doğrudan Ödenen Vergi ve Diğer Mali Yükümlülükler Türü	Tutar (Milyon TL)		
	2000	2001	2002
Gelir ve Kurumlar Vergisi	55.207.637	106.838.508	64.002.885
Damga Vergisi	2.006.890	1.659.947	2.189.075
BSMV	14.940.539	15.087.459	15.468.038
İMKB Borsa Payı ve Tescil Ücreti	9.165.376	11.797.317	13.805.989
Finansal Faaliyet Harcı	1.175.298	1.931.111	3.155.752
Noter Harç ve Tescil Masrafları	793.938	816.880	1.115.004
Özel İşlem Vergisi	2.502.638	2.335.101	2.983.659
Vergi Cezaları ve Gecikme Zamları	232.631	743.420	346.335
Emlak Vergisi	22.798	38.224	87.279
Eğitime Katkı Payı	1.463.866	2.205.517	2.519.851
Taşıt Vergisi	127.772	218.419	324.220
Özel İletişim Vergisi	63.813	129.389	231.988
Çevre Temizlik Vergisi	11.881	36.953	28.987
Tapu Harçları	11.066	97.925	8.411
Belediye Harçları	10.694	3.440	11.562
İlan ve Reklam Vergisi	1.160.242	68.773	41.917
Mahkeme Harçları	206.995	225.245	311.190
İcra Harç ve Resimleri	10.937	11.517	119.602
KDV	578.190	971.573	2.182.497
Diğer	1.600.405	1.528.807	2.359.052
ARA TOPLAM	91.293.609	146.745.525	111.293.294
KDV (Giderleştirilen)	5.233.039	9.887.849	6.806.236
TOPLAM	96.526.647	156.633.374	118.099.530

Aracılık Maliyetleri (devam)

Sosyal Güvenlik Nedeniyle Katlanılan Mali Yükümlülükler			
Türü	Tutar (Milyon TL)		
İşveren	2000	2001	2002
<i>Yardım Sandığı Primi</i>	29.149	40.626	65.800
<i>SSK Primi</i>	7.526.629	11.535.687	14.964.462
<i>Emekli Sandığı Primi</i>	302.077	347.239	428.775
<i>Em. San. Ek Karşılıkları</i>			
<i>İşsizlik Sigortası Primi</i>	729.894	1.650.495	1.458.871
<i>Diğer</i>	876.649	538.051	448.634
ARA TOPLAM	9.464.399	14.112.097	17.366.542
Personel			
<i>Yardım Sandığı Primi</i>	41.639	49.743	79.473
<i>SSK Primi</i>	5.053.127	7.949.795	10.316.168
<i>Emekli Sandığı Primi</i>	327.837	517.268	705.348
<i>İşsizlik Sigortası Primi</i>	454.536	1.107.386	810.344
ARA TOPLAM	5.877.138	9.624.192	11.911.334
TOPLAM	15.341.537	23.736.290	29.277.876

Aracılık Maliyetleri (devam)

Aracılık Edilen Kamusal Yükümlülükler			
Türü	Tutar (Milyon TL)		
Stopaj Türü Vergiler	2000	2001	2002
Menkul Sermaye İradı Stopajı	27.411.147	120.118.309	74.016.708
BPP Stopajı	152.155	443.664	7.241.667
Stopajlar Üzerindeki Fon Payları	2.925.208	12.318.576	8.256.882
Ücret Stopajı	19.967.515	23.689.525	26.320.801
Gayrimenkul Sermaye İradı Stopajı	506.217	691.196	841.865
Katma Değer Vergisi	452.288	395.020	748.591
Ücret Damga Vergisi	581.006	872.607	849.617
Serbest Meslek Kazanç Stopajı	194.856	286.738	315.884
Veraset ve İntikal Vergisi	14.132		64.000
İcra Tevkifatları		491	3.142
Diğer	814.432	667.749	554.402
ARA TOPLAM	53.018.957	159.483.875	119.213.559
İşlem Vergileri			
BSMV	19.245.831	20.356.151	23.472.871
KKDF	47.268	71.070	49.504
Damga Vergisi	1.606.322	1.159.639	1.712.383
Özel İşlem Vergisi	138.464	382.422	379.423
ARA TOPLAM	21.037.886	21.969.282	25.614.181
TOPLAM	74.056.843	181.453.157	144.827.740

Aracılık Maliyetleri (devam)

Aracı Kurumların Finansal Verileri ve Kamusal Yükler			
	2000	2001	2002
Özsermaye	325.281.880	573.903.074	714.787.360
Brüt Kar	188.712.566	333.599.293	162.166.516
Net Kar	126.918.667	231.031.991	116.240.072
Toplam Kamusal Yükümlülük	185.925.027	361.822.821	292.205.146
Doğrudan Ödenen	96.526.647	156.633.374	118.099.530
Sosyal Güvenlik	15.341.537	23.736.290	29.277.876
Aracılık Edilen	74.056.843	181.453.157	144.827.740

- ✓ **Toplam kamusal yükler aracı kurumların net karlarının 2,5 katına ulaşmaktadır.**
- ✓ **Yüksek işlem maliyetlerini bir ölçüde düşürmek için yetki belgesi harçları ve Damga Vergileri kaldırılmalıdır.**
- ✓ **AB mevzuatı çerçevesinde KDV ve BSMV uyumlaştırılması sağlanmalıdır.**

Öncelikli Vergi Sorunları

- ✓ Hisse senedi alım-satım kazançları asgari elde tutma süresi aranmaksızın 10 yıl vergi dışı bırakılmalıdır.
- ✓ Gerçek kişilerin, yatırım fonları katılma belgeleri ve yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinden elde ettikleri kar payları kalıcı olarak beyan dışı bırakılmalıdır.
- ✓ Bu kar payları dar mükellefiyete tabi kurumlar dahil tam mükellef kurumlar açısından da kurumlar vergisinden müstesna tutulmalıdır.

Öncelikli Vergi Sorunları (devam)

- ✓ Şahıs Yatırım Fonlarının kurulmasına olanak sağlanması amacıyla vergi teşviki sağlanmalıdır.
- ✓ Kurumsal yatırımcı tabanını genişletmek amacıyla, bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı paylarına ilişkin vergi teşvikleri arttırılmalıdır.
- ✓ Halka açılmanın cazip hale getirilmesi için, halka açıklık oranı arttıkça azalan kurumlar vergisi oranı uygulanmalıdır.

İMKB'nin Özelleşmesi

İMKB Özelleşmesi ile ilgili olarak:

- ✓ İlk aşamada, İMKB'nin daha verimli bir yapıya kavuşması için özerkleşmesi ve yeniden yapılandırılması,
- ✓ Yeniden yapılandırmanın son aşamasının şirketleşme olabileceği, bu durumda da mevcut varlık yapısının, temettü ve hisse devri kısıtlamaları ile mevcut üyelere bedelsiz ve eşit olarak dağıtılması,

İMKB'nin Özelleşmesi (devam)

- ✓ Bunu izleyen süreçte de finansal ihtiyaçları için yeni paydaşlara ve halka açılma da dahil ek kaynaklara başvurabileceği, düşünülmektedir.

Haksız Rekabetin Önlenmesi

- ✓ Üyeler sermaye piyasası alım satım işlemleri nedeniyle müşterilerinden tahsil edecekleri komisyonu Rekabet Mevzuatı çerçevesinde serbestçe belirlemelidirler.
- ✓ Borsalar ve diğer teşkilatlanmış piyasalarda işlem yasağı getirilen kişilerin dolaylı olarak işlem yapmaları önlenmelidir.
- ✓ Manipülasyonla mücadelede, bu suçu oluşturan fiiller ve inceleme yöntemlerinin mümkün olduğunca belirlenmesi gerekmektedir.

TSPAKB TÜRKiYE SERMAYE PİYASASI
ARACI KURULUŞLARI BİRLİĞİ